

Blaauw

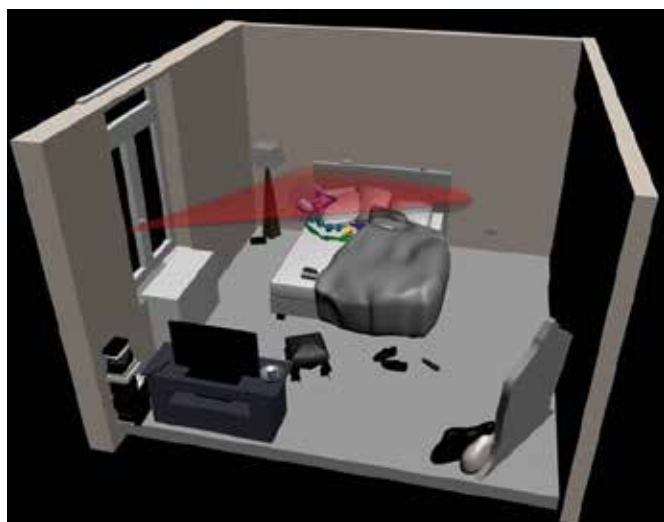
- 'Politieoptreden heeft uitleg nodig'
- Besmet met het cybervirus
- Geen wodka dit weekend

Slimmer werken

Voor verbetering vatbaar

Vernieuwende ideeën vanaf de werkvloer kunnen het politiewerk verbeteren. Hoe haalbaar ze zijn, blijkt door ermee te experimenteren. En voor kansrijke ideeën is meestal ook wel geld beschikbaar.

Met 3D-visualisatie kan de dader van een schietincident op verschillende plekken op de PD worden neergezet.

Daaruit is af te leiden in welke situatie de schotbaan overeenkomt met de verwondingen van het slachtoffer.

De politie-eenheid Limburg en de Landelijke Eenheid doen momenteel een proef met 3D-visualisatie van dodelijke schietincidenten, op basis van beelden van de plaats delict. Daarin kan de dader op verschillende plekken worden neergezet, om te zien in welke situatie de schotbaan overeenkomt met de verwondingen van het slachtoffer. Zo zijn scenario's te toetsen van wat er vermoedelijk is gebeurd op de PD. 3D-visualisatie is daarmee ook interessant voor in de rechtszaal. Heeft de verdachte een andere lezing over de schietpartij dan het openbaar ministerie, dan kan de rechter tijdens de zitting de verschillende scenario's bekijken. Bijvoorbeeld of het wel mogelijk is dat de verdachte vanuit die hoek heeft geschoten. Dat is al met succes gedemonstreerd bij de Amsterdamse rechtbank. "Tot volle tevredenheid van iedereen", zegt Stefanie Casparie, coördinerend adviseur Innovatie van de Directie Operatiën.

Momenteel wordt onderzocht hoe 3D-visualisatie is in te passen in reguliere onderzoeken. Casparie: "Er zijn nog wel wat knelpunten. Bijvoorbeeld de vraag wie dit product moet gaan leveren, de Landelijke Eenheid of bijvoorbeeld het NFI? En het is nog wat prijzig. Dat komt doordat er wordt gewerkt met een *full bodyscan*

van het slachtoffer, die gemaakt is bij radiologie in het ziekenhuis. En doordat verschillende expertises - zoals forensische radiologie, schotrestsporen, pathologie en wapens en munitie - handmatig in het 3D-model moeten worden ingevoegd. Maar het doel is om in 2017 over te gaan van project naar product."

Stimuleren Casparie werkt centraal in een netwerk met innovatiemakelaars en specialisten. Dit netwerk wil politiemedewerkers stimuleren met vernieuwende ideeën te komen en hen helpen die uit te werken. Juist 'op de werkvloer' ontstaan namelijk vaak innovatieve ideeën, omdat die medewerkers het eerst aanlopen tegen dingen die voor verbetering vatbaar zijn. Het innovatienetwerk doet er alles aan om dergelijke initiatieven te stimuleren, omdat die het politiewerk op een hoger plan brengen. "Doordat het sneller of goedkoper werkt of de kwaliteit verhoogt", aldus Casparie. "Dat heeft uiteraard grote waarde voor de politie. Sommige leidinggevendenden reageren echter nog wel eens terughoudend op zulke initiatieven, want die vergen tijd naast het reguliere werk. Daarom willen we vooral een innovatief klimaat creëren."

Vanuit een landelijk innovatiebudget is geld beschikbaar om met voorgestelde veranderingen te experimenteren. Casparie: "We hechten veel waarde aan experimenten, want daarin kun je meteen allerlei bedrijfsvoeringsaspecten meenemen om te onderzoeken of een innovatie kansrijk is. Wij hebben een innovatie-supportteam samengesteld dat daarbij kan helpen."

Geld Paul de Kruijf is innovatiemakelaar in Rotterdam en als zodanig het directe aanspreekpunt voor collega's uit zijn eenheid, die vernieuwende voorstellen hebben. "Wij nodigen mensen graag uit om in gesprek te gaan over wat wij als innovatienetwerk voor hen kunnen betekenen. Als iemand mij mailt, maken we een afspraak om over het idee door te praten. Wat is de achtergrond? Hoe urgent is het? Is het echt een vernieuwende oplossing om het probleem te *tackelen* en hoe verhoudt zich dat tot andere mogelijkheden? Heb je al leidinggevend mee, die ook in jouw idee geloven? Je moet niet al te lang praten voordat je gaat experimenteren, maar natuurlijk moet je wel een aantal dingen van tevoren afwegen. Is er straks wel geld voor, bijvoorbeeld, of subsidie misschien? Kunnen mensen zo'n verandering aan? Krijgen ze van de leiding de ruimte om te experimenteren en fouten te maken? Maar ik ga ook uit van het gevoel. Zit er passie achter een idee, willen de bedenkers er echt iets van maken?"

Uit experimenten met de bodycam bleek dat de agent beter niet eerst de beelden kan bekijken voordat hij zijn beleving vastlegt in zijn proces-verbaal.

Als De Kruijf hoort dat iemand binnen de eenheid al ergens mee bezig is, biedt hij aan om te helpen. "Niet iedereen maakt daar gebruik van en dat is prima. Sommige collega's zijn heel goed in staat zelf met de leidinggevend en andere interne hulp een concept verder uit te werken. Die mensen geef ik de ruimte. Innovatie moet zoveel mogelijk in de professionele organisatie zelf plaatsvinden. Dat is veel beter dan wanneer iets in een laboratorium of achter de tekentafel is bedacht en uitgewerkt en waarvan mensen zich afvragen: wat heb ik hieraan?"

Daarom heeft het ook geen zin om 'eindeloos' te gaan theoretiseren over kansrijke ideeën, zegt De Kruijf. "Door te experimenteren komen we er snel achter wat ze waard zijn en wat de impact is op het werkproces. Dat kun je nooit allemaal van tevoren bedenken." Als voorbeeld noemt hij een proef met bodycams voor politieagenten. "Uit die proef blijkt dat daar best nog wel wat haken en ogen aan zitten. Met zo'n bodycam leg je objectief alles vast wat je doet. Maar soms heb je een incident heel anders beleefd op het moment dat je daar stond. En dat is óók belangrijk voor de rechter. Daarom moet je in je proces-verbaal het incident beschrijven zoals jij het hebt beleefd. Maar dan kun je beter niet eerst al die beelden terugkijken. Met andere woorden: als we nieuwe technologie inzetten, moeten we goed bedenken hoe we er het best mee omgaan. In een proef of experiment kunnen we daar achter komen."

Uitwisselen De makelaars melden in het landelijke innovatienetwerk welke voorstellen vanuit hun eenheid zijn ingebracht. Als anderen daar al ervaring mee hebben opgedaan, kan die informatie worden uitgewisseld. De Kruijf: "Het komt weleens voor dat ik zelf naar een afdeling stap met een mogelijke oplossing voor een probleem waar zij tegenaan lopen."

Soms worden zogenaamde 'hackathons' georganiseerd: bijeenkomsten van mensen uit verschillende disciplines om een bepaalde problematiek boven tafel te krijgen en daar slimme oplossingen voor te verzinnen. "Bijvoorbeeld voor de jeugdportefeuille, het meldkamerdomein of voor woninginbraken. Vaak gebeurt dat samen met ketenpartners zoals burgers, gemeentes, OM en kennisinstellingen."

De leden van het netwerk, onder wie een medewerker van de Politieacademie, komen maandelijks bij elkaar om nieuwe ontwikkelingen door te spreken. In het overleg komen ook innovaties aan bod die buiten de politie-organisatie zijn ontwikkeld, bijvoorbeeld door bedrijven of wetenschappelijke instituten.

ARPro Een voorbeeld daarvan is ARPro, waarin de Technische Universiteit Delft als wetenschappelijke partner van de politie onderzoek doet naar de toepassing van *augmented reality* ('toegevoegde werkelijkheid'). De proef wordt uitgevoerd samen met de Eenheid Groningen en de Politieacademie. Het idee is om de agent op straat via zijn smartphone proactief van informatie te voorzien over de locatie waar hij zich bevindt. ARPro werkt op

>>

>> basis van GPS en kaarten als Google Maps. De toepassing is te vergelijken met het onder jongeren razend populaire Pokémon-Go.

Het idee ontstond tijdens de briefing van een basisteam. Stephan Lukosch, universitair hoofddocent aan de TU Delft was daarbij aanwezig. "Een wijkagent vertelde over hangjongeren in een fietsenstalling bij een bedrijvenpand, die stenen gooiden. Hij vroeg collega's extra alert te zijn als ze daar voorbij reden. Het duurde bijna tien minuten voordat iedereen doorhad over welke fietsenstalling het ging. Met ARPro hoef je daar niet lang over te discussiëren. De wijkagent kan ter plekke een foto maken, daarop markeren waar de jongeren rondhangen, en die informatie opslaan in een database. De volgende keer dat een collega daar in de buurt is, krijgt hij of zij automatisch een bericht als: 'Honderd meter noordwestelijk fietsenstalling met hangjongeren.' Of hij houdt zijn mobiel met de camera aan omhoog, waarna via *augmented reality* in het beeld zichtbaar wordt waar hij op moet letten. Dat kan ook een pand zijn waar net is ingebroken of een auto die ergens verdacht lang geparkeerd staat."

Ook in het inmiddels afgeronde project 'On the spot', onder leiding van projectleider Nick Koeman, is *augmented reality* toegepast. Dat gebeurde in verschillende scenario's. In het scenario Forensische Opsporing/Plaats delict ging een technisch rechercheur met een AR-bril de plaats delict op. Via die bril kon hij een collega of deskundige laten meekijken die zich in een andere ruimte bevond. Die kon dan tegelijkertijd suggesties doen voor het onderzoek. Het project toonde aan dat de toepassing van augmented reality het situatiebewustzijn van agenten op de PD en op afstand verbetert. In de andere scenario's traden andere diensten op, zoals de brandweer en de basispolitiezorg. "Op dit moment worden nieuwe technologische ontwikkelingen bekeken, zoals de Microsoft HoloLens, om voort te bouwen op de resultaten van On the spot", aldus Lukosch.

Kosten Het invoeren van nieuwe technieken kan soms op financiële bezwaren stuiten. Maar volgens De Kruijf spelen bij het besluit om wel of niet te experimenteren, niet alleen de eventuele uitvoeringskosten een rol. "Je moet voorkomen dat je een project in de kiem smoort door te zeggen: 'Dat gaat later ontzettend veel kosten, dus laten we het maar niet doen.' Nee, doe dat experiment vooral wél, want technologie die doorontwikkelt, wordt ook steeds goedkoper. Wij waren drie jaar geleden bezig met een wapenscanner met radartechnologie. Die radars waren toen ontzettend duur, maar worden nu massaal geproduceerd voor de auto-industrie, voor zelfrijdende auto's. Die worden binnenkort dus veel goedkoper. Dat soort ontwikkelingen gaat snel."

De kosten hangen ook af van hoe groot de doelgroep is, zegt Stefanie Casparie. "Het maakt nogal verschil of een toepassing specifiek voor bijvoorbeeld de havenpolitie is, of voor alle wijkagenten, de noodhulp of de hele opsporing." En soms kunnen budgetten opnieuw verdeeld worden. De Kruijf: "Door een bepaalde innovatie in te voeren, hoef je misschien iets anders niet

Samen met de TU Delft doet de politie onderzoek naar de toepassing van augmented reality. Met een speciale bril bekijkt een politiemedewerker de PD.

meer te doen, of in een andere mate. Met een herverdeling van je budget kun je dan misschien die vernieuwing toch mogelijk maken. Een experiment levert gegevens op voor die uiteindelijke businesscase en daarop kan het management redelijk afgewogen beslissingen nemen."

eWitness Soms levert een experiment al een bruikbare verbetering op voordat alle gewenste technologie voorhanden is. Bijvoorbeeld bij het project eWitness, van Roel Boon van de Eenheid Noord-Holland. Dat is gebaseerd op wetenschappelijk onderzoek: een getuige geeft meer en betere informatie wanneer hij zelfstandig zijn verhaal kan doen - de zogenaamde 'free recall' - dan wanneer een verhoorder constant vragen stelt. Dat bleek ook bij experimenten met eWitness. Computerondersteuning behoeft de verhoorder onder andere voor tunnelvisie en voor het stellen van gesloten vragen. Momenteel wordt gewerkt aan automatisering van de vervolgstappen, zoals het doorvragen op verklaringen. Stefanie Casparie legt uit: "Het prototype was nog

Vanaf een andere locatie kan een collega meekijken met de politie-medewerker en suggesties doen voor het onderzoek...

uitsluitend ingericht op het vrije verhaal. We willen kijken of we alvast, zonder apparatuur, de leerpunten uit het eerste experiment kunnen toepassen op de getuigenverhoren. Dus de getuige ruimte geven voor het vrije verhaal en zijn zintuigen aanspreken, om hem te stimuleren zich een zo compleet mogelijk beeld van de gebeurtenis voor de geest te halen.”

Mogelijk kan kunstmatige intelligentie ondersteuning bieden bij het doorvragen. Dat wordt momenteel in een ander project onderzocht, gericht op online aangifte. Casparie: “Als iemand bijvoorbeeld aangifte doet van oplichting via Marktplaats, kan kunstmatige intelligentie extra vragen aanleveren. Bijvoorbeeld: Is er al betaald? Of: Is er al een pakketje afgeleverd, zodat er sprake is van een transactie? Dat zijn belangrijke zaken om in een procesverbaal op te nemen. Maar dat innovatieproject kan nog wel anderhalf jaar duren.”

Veilig Paul de Kruijf pleit ervoor beter gebruik te maken van technologieën die al voorhanden zijn. “We zijn nog niet de in-

novatieve organisatie die we graag willen zijn. We zitten nog een beetje te veel in de oude beweging van dingen maken en afmaken, en van keurige grote projectplannen. Willen we de beschikbare technologie ten volle kunnen benutten, dan moeten we het anders gaan doen, sneller handelen. Sommige collega’s vinden het ook frustrerend dat dingen voor hun gevoel niet snel genoeg gaan. Thuis zijn zij al volop met nieuwe technologie bezig, maar op het werk kan het nog niet.”

Een remmende factor is dat sommige innovaties bij de politie aan zeer strenge eisen moeten voldoen. Anders kunnen er - bijvoorbeeld juridische - tekortkomingen ontstaan. De Kruijf: “In dat krachtenveld zitten we nu eenmaal. Het moet snel gaan, maar het moet ook veilig zijn en aan de regels voldoen, zeker als het opsporingsmiddelen betreft.”

Toch maakt de Nederlandse politie vergeleken met andere landen geen slechte beurt als het gaat om innovaties, vinden de geïnterviewden. Zo is volgens Stephan Lukosch de toepassing van augmented reality door de Nederlandse politie internationaal gezien een unicum. “Je hoort er wel verhalen over, maar in andere landen ben ik het nog niet tegengekomen.” De Kruijf vult aan: “Bij de afdeling Innovatie van de Londense politie hebben we laatst wat dingen gezien, waar wij in Nederland echt al twee stappen verder mee zijn. Misschien realiseren wij ons te weinig dat we het in Nederland best goed doen vergeleken met andere korpsen.”

...zoals: ‘Kijk daar beneden op de bank.’

*Wilt u reageren op dit artikel?
Mail naar Redactie.blauw@politieacademie.nl*

Voor meer informatie:
Landelijk intranet > Ondersteuning > Innovatienetwerk
Hier staan ook de gegevens van de innovatiemakelaars in de eenheden en kunnen ideeën worden ingebracht.
Lees ook het artikel: In beeld gevangen, op pagina 20-24 van dit nummer.